

**Protokoll nr 9 fört vid äldrenämndens
sammanträde tisdagen den 21 november 2017****Tidpunkt:**

Kl. 16.00-16.41

Plats:

Stadshuset, plan 1, Bråvallasalen

Paragrafer 1-19, omedelbart justerade: §8 och §9.

Justerat, den 27 november 2017

Torun Boucher (V)
Ordförande

Sofia Modigh (KD)
Vice ordförande

Närvarande:

Se sid 2 i protokollet

Närvarande

Ledamöter

Torun Boucher (V), ordförande
Sofia Modigh (KD), vice ordförande
Bo Hansson (S)
Gisela Norrman (S)
Sven Britton (S)
Christopher Ödmann (MP)
Eivor Karlsson (MP)
Dennis Wedin (M)
Anita Lundin (M)

Ersättare:

Catarina Carbell (S), tjänstgörande
Magnus Grönlund (S)
Kerstin Mannerqvist (S)
Halit Azizoglu (MP)
Gunilla Almén (MP)
Maria Elena Gonzales (V)
Erik Vallström (Fi)
Yvonne Riddervik (M), tjänstgörande
Johan Frantz (M), tjänstgörande
Thomas Linn (M)
Johan Hjelm (L), tjänstgörande
Alfred Askeljung (C)
Britt Westerlind (KD)

Förhinder:

Ledamöterna: Mirja Räihä (S), Alexandra Östback (M), Elisabeth Bäckström (M) och Ann-Katrin Åslund (L).

Samtliga ersättare är närvarande.

Tjänstgörande ersättare:

För Mirja Räihä (S) tjänstgör Catarina Carbell (S), för Alexandra Östback (M) tjänstgör Yvonne Riddervik (M), för Elisabeth Bäckström (M) tjänstgör Johan Frantz (M) och för Ann-Katrin Åslund (L) tjänstgör Johan Hjelm (L).

Närvarande tjänstemän:

Förvaltningschefen Ann-Christine Hansson, avdelningscheferna Annelie Svensson, Lisbeth Hagman och Raili Karlsson,

projektledaren Maria Kleine (under pkt 6) samt nämndsekreteraren Barbara Ahlmark.

I sammanträdet deltar också biträdande borgarrådssekreterare vid personal- och äldreroteln Lina Hultman och borgarrådssekreteraren vid finansroteln Sarah Heidenborg.

§ 1 Genomgång av närvaro

Ordföranden Torun Boucher (V) öppnar sammanträdet.
Noteras närvarande ledamöter och ersättare.

§ 2 Val av justerare

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD) utses att tillsammans med ordföranden Torun Boucher (V) justera dagens protokoll.

§ 3 Anmälan om protokollsjustering

Anmäls att äldrenämndens protokoll från den 24 oktober 2017 har med godkännande justerats den 1 november 2017.

Äldrenämndens beslut

Anmälan läggs med godkännande till handlingarna.

§ 4 Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Inga frågor anmäls och dagordningen fastställs.

§ 5 Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare

Inga skrivelser har anmälts.

Utdragbestyrkande

§ 6 Förvaltningschefens information

Projektledaren Maria Kleine presenterar ärendet § 8 Strategi för en äldrevänlig stad och svarar på frågor från äldrenämnden.

Strategin kan sammanfattas kort med följande:

En äldrevänlig stad är en inkluderande och tillgänglig stad med en miljö som främjar ett aktivt liv – hela livet.

Frågorna berör bl.a. samverkan med landstinget, tillgänglighet t.ex. brist på sittbänkar på flera stora gator i Stockholm, praktisk användning av trygghetsskapande teknik, en del hinder som den snabbt utvecklande digitaliseringen skapar för äldre människor inom flera delar av det vardagliga livet som t.ex. att för att kunna gå in på offentliga toaletter på stan måste man först i förväg betala för toalettbesök genom Swish-funktionen på mobiltelefonen.

Ordföranden Torun Boucher (V) tackar Maria Kleine för presentationen.

Förvaltningschefen Ann-Christine Hansson påminner om att den av äldrenämnden planerade heldagskonferens äger rum torsdagen den 14 december 2017 i Tändstickspalatset.

Ordföranden Torun Bouchér (V) påminner om att strax efter konferensen den 14 december genomförs nämndsammanträdet i samma lokaler. Sammanträdet kan eventuellt börja vid kl. 15:30 om förmötena avslutas tidigare.

Avdelningschefen Raili Karlsson informerar om att hemtjänstavtalen har tecknats med 98 utförare. Det ligger olika skäl till att en del utförare inte fått nya avtal tecknade, bl.a. återtagande av ansökan, uteslutning, upphävning av tidigare avtal.

Avdelningschefen Raili Karlsson informerar om den genomförda entreprenadupphandlingen av vård- och omsorgsboenden. Hittills har bara ett vård- och omsorgsboende fått tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO), nämligen Sabbatsbergs by.

§ 7 Remiss "För ett tryggare och säkrare Stockholm – Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021"

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 171-1309/2017, för yttrande senast den 1 december 2017

Dnr 1.5-859/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som sitt svar på remissen "För ett tryggare och säkrare Stockholm – Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram för tiden 2018-2021".

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-27.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden remitterat ett förslag till "Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram för 2018-2021 För ett tryggare och säkrare Stockholm" för yttrande senast den 1 december 2017.

Kommunfullmäktige antog i april 2013 Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016. Stadsledningskontoret har nu tagit fram förslag till ett nytt trygghets- och säkerhetsprogram för tiden 2018-2021, som utgår från Vision 2040 - Ett Stockholm för alla.

Äldreförvaltningen anser att förslaget till program är ett bra stöd för ett samordnat trygghets- och säkerhetsarbete inom staden. Äldreförvaltningen anser också att det arbete som idag sker kring trygghet och säkerhet, bör knytas närmare till programmet och formaliseras, till exempel genom integration eller utökad rapportering i ILS (stadens integrerade ledningssystem).

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av

ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M), (L) och med stöd av ersättaryttrande från C):

”Kraftfulla insatser krävs för att en stad av Stockholms storlek ska upplevas som en trygg och säker stad för alla som bor och vistas här. Stockholms stad har ett stort behov av och en förpliktigande skyldighet att värna sina invånare och besökare och att direkt eller indirekt göra det yttersta för att minimera stadens sårbarhet. I Stockholm går många olika intressen samman på nationell, regional och lokal nivå vilket ställer höga krav på styrning, samordning och samverkan vid oönskade händelser, både inom staden och med berörda aktörer på samtliga nivåer. Det gäller att risker och sårbarheter nog analyseras i syfte att bedriva insatser som är förebyggande samt ha bearbetade strukturer för att vidta direkta och konkreta säkerhets- och trygghetsåtgärder då oönskade och oväntade händelser inträffar. Därför är Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram ett mycket viktigt styrdokument som bygger vidare på nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016.

Mycket har dock hänt i staden vad gäller trygghet och säkerhet sedan det nuvarande programmet antogs 2013. Fredagen den 7 april drabbades Stockholm av ett fruktansvärt terrordåd där fem personer miste livet och flera skadades. Resultat från Stockholm stads trygghetsmätning 2017 visar att otryggheten bland stockholmarna växer inom i stort sett alla områden. Särskilt i vissa stadsdelar ökar otryggheten, främst i Järvaområdet. Var fjärde person är orolig för att gå ut sent i området eller avstår helt från att gå ut ensam på kvällarna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. Oron för att utsättas för våld eller överfall i den offentliga miljön ökar över hela staden. Brottsligheten har förändrats snabbt under de senaste åren. Stockholm och Sverige sticker allt mer ut i

statistiken vad gäller skjutningar och våldsbrott. Det är ett underkännande av politiken som förs av den sittande socialdemokratiskt ledda majoriteten som inte tagit stockholmarnas otrygghet på allvar. Det är djupt otillfredsställande att Stockholms stad i dag har ett politiskt styre som inte förmår att agera utan bara klarar av att reagera när det väl är för sent.

Bland det viktigaste som kan göras är att tillskapa ett förstärkt och fördjupat samarbete mellan samhällets olika aktörer. Det kan röra sig om samordnade insatser mellan polis, staden i stort, arbetsförmedling, socialtjänst, civilsamhället, skola, kriminalvård och andra aktörer. Grunden är att staden själv är en viktig aktör. Samordnade kommunala insatser är en förutsättning för fungerande förebyggande åtgärder.

Vi kommer aldrig att acceptera att människor i delar av Stockholm får sin frihet begränsad på grund av otrygghet. Vi vill till 2025 halvera den upplevda otryggheten i de stadsdelar där otryggheten är som störst. På otrygga platser där statens polisåtaganden inte räcker till vill vi genom fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter och fler trygghetskameror återställa tryggheten.

Vi vill inrätta en central trygghetsjour dit lokala handlare och boende kan vända sig dygnet runt för att tillfälligt öka närvaron av lokala ordningsvakter. Vi vill utveckla stadens trygghetsskapande arbete och i samverkan med civilsamhället, företag och övriga aktörer genomföra lokal platssamverkan för att utveckla attraktiva och trygga stadsdelar i hela Stockholm. Vi vill också att staden ska vara pådrivande gentemot statsmakterna för att stärka rättsstatens närvaro med polis, åklagare, domstolar och socialtjänst. Nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning ska gälla.

Det finns delar i trygghets- och säkerhetsprogrammet som behöver förtydligas eller utvecklas för att det ska vara ett väl fungerande styrande verktyg i det förebyggande trygghets- och säkerhetsarbetet. Det gäller framför allt uppföljningen av analyser, åtgärder och resultat. Men även andra delar.

Funktionen informationssäkerhetssamordnare för nämnder och bolag finns med i nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016 men inte med i det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet vilket är en brist.

Relationen mellan fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar behöver tydliggöras ytterligare i delar av programmet. I fokusområde olycksförebyggande föreslås stadsdelsnämnderna få i uppdrag att ansvara för samordning inom det geografiska stadsdelsområdet. Motsvarande förtydligande saknas inom fokusområdet som handlar om brottsförebyggande arbete och krisberedskap.

Programmet lyfter fram ett antal risk- och lägesbildrapporter som ska rapporteras av nämnderna till tertialrapport två. Det är inte helt tydligt i programmet hur dessa tre lägesbildsrapporteringar sammanfaller eller skiljer sig åt. Ett förtydligande kring utformning, rapporteringsformer och gränssnitt mellan samtliga lägesbilderna vore önskvärt.

Hot, våld och försök till otillåten påverkan mot offentligt anställda är ett växande problem, och staden är inte förskonad från detta. Stadens anställda har rätt till en säker och trygg arbetsmiljö när de utför sitt arbete i stockholmarnas tjänst. Den personal som blir utsatt har rätt till stöd.

De konkreta aktiviteter som programmet föreslår är av övergripande förebyggande och uppföljande karaktär, såsom riskanalys, utbildningsinsatser och incidentrapportering. De bör kompletteras med krav på att särskilt utsatta nämnder eller verksamhetsområden har fördjupade handlingsplaner för att stötta personal som utsätts för hot och våld.

Vi lever i en tid där spridning av falsk information sätter offentliga aktörers kommunikationsarbete under starkt tryck. I synnerhet i samband med särskilda händelser finns det makter och aktörer som kan ha ett intresse av att sprida en felaktig bild av vad som händer i staden. Därför borde en förstärkt förmåga till omvärldsbevakning och kriskommunikation ta en större plats i arbetet med att bygga motståndskraft och civilförsvarsförmåga.

Ett säkert och tryggt Stockholm handlar om att skapa en sammanhängande stad. Allt för många bor idag i sina lokala områden utan att besöka eller röra sig utanför den egna stadsdelen. Genom att bygga ihop och förtäta i ytterstaden skapas en sammanhängande stad. En större blandning av boendeformer där fler bostadsrätter byggs i hyresrättstäta stadsdelar är avgörande för att utanförskapsområdena ska växa socialt och ekonomiskt.

För att skapa levande och trygga stadsdelar i hela Stockholm måste staden arbeta lokalt med handlare och boende så att det finns förtroende och framtidstro i områden som är brottsutsatta och upplevs som mycket otrygga. Att skapa levande stadsdelar över hela staden med lokala handlare och en känsla av samhörighet och stolthet. Allt för många lokala handlare och butiker stänger, eller begränsar, idag sina öppettider i centrum så som i Husby, Rinkeby och Tensta. De lokala butiksägarna ger upp. Kriminalitet och företagsklimat behandlas ofta som två separata frågor. Men vetenskapliga studier har pekat på att kriminalitet är en av de faktorer som tydligt påverkar företagandets förutsättningar. Här måste Stockholms stad ta ett krafttag och en tydlig vision för ökad trygghet, inte minst i ytterstaden och Järvaområdet. Alliansen vill därför se en tydlig handlingsplan från Stockholms stad med konkreta insatser och åtagande för att trygga lokala handlares situation, men också skapa förutsättningar för dem att fortsätta etablera sig och verka i lokala centrum.

Vi vill utveckla Stockholm till att bli en trygg och säker stad där människor ska kunna röra sig ute och inte begränsas av att de inte upplever sig säkra.”

§ 8 Strategi för en äldrevänlig stad

Dnr 3.3-407/2017

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag ”Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program”.
2. Äldrenämnden överlämnar strategin till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-30.

Enligt Världshälso-organisationen (WHO) kommer den åldrande befolkningen att ställa nya krav på samhällsorganisation, bl.a. genom att skapa ”äldrevänliga städer”.

Stockholms stad var i december 2015 med och grundade the European Covenant on Demographic Change, ett nätverk som syftar till att främja äldrevänliga städer inom Europa.

I stadens budget 2017 har äldrenämnden fått i uppdrag att ta fram ett långsiktigt program kring framtidens äldreomsorg. Vid senare precisering av uppdraget, har detta utvecklats till att ta fram ett underlag till ett program för en ”Äldrevänlig stad”. Arbetet ska således gälla alla äldre, oavsett om de har äldreomsorg eller inte.

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden godkänner förvaltningens förslag ”Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program”, bilaga 1. Rapporten ger en beskrivning av vad som kan utgöra en äldrevänlig stad i stadens lokala kontext samt det fortsatta arbetet, där samverkan mellan olika aktörer och en aktiv involvering av stadens äldre är centralt.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V), ledamoten Bo Hansson m.fl. (S) och ledamoten Christopher Ödmann m.fl. (MP) yrkar bifall till

förvaltningens förslag till beslut med instämmande av ersättaryttrande från Erik Vallström (Fi).

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) yrkar bifall till ett gemensamt förslag till beslut med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att det finns två förslag till beslut: förvaltningens förslag till beslut som stödjdes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande från (Fi) och ett gemensamt förslag till beslut från (KD), (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C).

Ordföranden ställer förslagen till beslut mot varandra och finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag som stöddes av (V), (S) och (MP) med instämmande av ersättaryttrande från (Fi).

Reservation från (KD, (M) och (L) med instämmande av ersättaryttrande från (C):

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) med instämmande av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C) reserverar sig mot nämndens beslut till förmån för gemensamt förslag till beslut enligt följande:

”Vi yrkar gemensamt att:

1. Äldrenämnden godkänner i huvudsak förvaltningens förslag ”Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program”.
2. Äldrenämnden överlämnar strategin till kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige.
3. Äldrenämnden uppdrar åt förvaltningen att bedriva det fortsatta arbetet med strategin i enlighet med vad som nedan anförts.
4. Äldrenämnden uppdrar åt förvaltningen att återuppta arbetet med ett program för framtidens äldreomsorg, i enlighet med uppdrag i kommunfullmäktiges budget för 2017.
5. Därutöver anför följande:

Alla stockholmare ska kunna åldras med frihet, självbestämmande och värdighet. Äldre ska respekteras för sin individualitet och sina

livsval. Möjligheten att påverka sitt eget liv ska inte försämras bara för att man blir gammal.

I sin budget för 2017 skrev majoriteten följande: ”De stora behoven ställer fortsatta krav på samplanering mellan stadsdelsnämnderna och krav på samordning av äldrenämnden. För att säkra långsiktighet och stabilitet i arbetet ska äldrenämnden under 2017 ta fram ett program för framtidens äldreomsorg.”

Enligt förvaltningens tjänsteutlåtande har ”detta utvecklats till att ta fram ett underlag till ett program för en ”Äldrevänlig stad”. Arbetet ska således gälla alla äldre, oavsett om de har äldreomsorg eller inte.”

Det föreliggande dokumentet utgör, som förvaltningen anför, ett underlag till en strategi för en äldrevänlig stad, inte en färdig strategi. Men med reservation för att vi inte känner till exakt vad strategin kommer att innehålla finns det utifrån förevarande ärende skäl att anta att den kommer att vara väsentligen annorlunda än ”ett program för framtidens äldreomsorg”. De fokusområden som lyfts i underlaget och som utgår från WHO:s definitioner på en äldrevänlig stad berör knappt omsorgssidan.

Begreppet ”program för framtidens äldreomsorg” leder tankarna till ett genomtänkt och sammanhållet program för stadens äldreomsorg, där förebyggande verksamhet, hemtjänst, boende, hemsjukvård och även samverkan med landstinget finns som naturliga och sammanhållande delar. Det ter sig inte sannolikt att detta kommer att vara fokus för strategin för en äldrevänlig stad.

Idén att ta fram en strategi för en äldrevänlig stad är lovvärd. Staden behöver bli bättre anpassad för alla äldre, såväl de som har äldreomsorg som de som inte har det. Livsvillkoren för alla äldre – även dem som inte har äldreomsorg - behöver uppmärksammas mer.

Att ta fram en strategi för en äldrevänlig stad står inte i konflikt med, men kan heller inte ersätta, ett program för framtidens äldreomsorg. Därför bör arbetet med ett sådant program återupptas. Ett sådant program kan innebära en mer sammanhållen omsorgskedja och långsiktig planering för hur vi ska hantera en ökande åldrande befolkning.

Angående underlaget och det kommande arbetet har vi följande specifika synpunkter:

Vi vill betona vikten av att involvera fler äldre i arbetet med strategin och inte minst nå äldre i de stadsdelar där färre äldre engagerar sig i traditionella pensionärsorganisationer. Även om den workshop som anordnades med äldre innehöll för få deltagare för att några mer omfattande slutsatser ska kunna dras så bekräftar ändå resultaten att trygga och anpassade bostäder och en bra äldreomsorg är viktiga frågor för många äldre. Detta understryker betydelsen av att dessa perspektiv inte tappas ur sikte.

Frågan om samverkan med landstinget saknas i princip helt. Detta ter sig svårbegripligt, i synnerhet eftersom landstingets ansvarsområden sjukvård och kollektivtrafik är avgörande för en värdig och bra ålderdom. Även om staden inte har rådighet över dessa områden måste arbetet med en äldrevänlig stad självklart innefatta dialog och samverkan med landstinget.

Analysen av inkomstfördelning är tunn och måste kompletteras med uppgifter som inte finns i hållbarhetskommisionens rapporter. En fråga som är av avgörande betydelse för många personer när de tänker på sitt åldrande är pensionerna. Pensionerna – förvisso en statlig fråga - påverkar naturligtvis frågan om vilken levnadsstandard, service osv som man kan rimligtvis förvänta sig som äldre oavsett inkomst, och vad som bör kunna variera utifrån betalningsförmåga.

Underlaget refererar till statliga utredningar som SOU 2008:113, SOU 2015:85 och SOU 2017:21. Det är förvånande att man inte refererar till Ds 2017:12 som ju innehåller skarpa förslag inom såväl boende som hemtjänst.

Anhörigperspektivet saknas helt, vilket också är förvånande med tanke på att många av de anhöriga själva är äldre. Det är anmärkningsvärt att situationen för kvinnor som utför informell omsorg åt personer *utanför* det egna hushållet tas upp men inte situationen för dem som vårdar anhöriga. Inte minst med tanke på att det finns en stark jämställdhetsaspekt på de anhörigas situation borde denna aspekt ha lyfts fram tydligare.

Arbetet mot åldersdiskriminering är viktigt för en äldrevänlig stad. Det är också något som de äldre själva lyfter fram i workshopen. Trots en mycket ambitiös retorik från majoritetens sida i frågor

som rör diskriminering och mänskliga rättigheter konstaterar vi att stadens faktiska arbete mot åldersdiskriminering inte är särskilt omfattande. Staden måste bland annat öka möjligheterna för äldre arbetstagare att stanna kvar i arbetslivet.

En fråga som också påverkar de äldres förmåga och vilja att stanna kvar i arbetslivet längre är de ekonomiska incitamenten. Att höja skatterna för äldre som arbetar, som regeringen och majoriteten har gjort, bidrar knappast till en stad där äldre arbetstagare känner sig välkomna och uppskattade. I en äldrevänlig stad är det givetvis också lätt för äldre att starta och driva företag.

I underlaget anges det: ”Deltagarna förmedlade en osäkerhet kring om de verkligen kommer att få hjälp den dag de behöver det.” Det visar på behovet av att en äldrevänlig stad kan garantera att äldre får den hjälp de behöver. Det här är centrala frågor för en äldrevänlig stad som inte får förbises till förmån för mer abstrakta och symboliska fokusområden.

Punkten 1c om framtagande av program framstår som central, i ljuset av att föreliggande dokument endast är ett underlag. Då är det märkligt att beskrivningen av den kommande processen är mycket tunn. Vi hade förväntat oss en tydligare färdplan framåt.

Vi upprepar vikten av att även äldre som inte nås av traditionella former av intressepolitisk påverkan kan göra sin röst hörd. Det arbete med lokala utvecklingsplaner och medborgarbudget som majoriteten har bedrivit inom andra områden riskerar dock att bli en övning i symbolpolitik och falska förespeglingar snarare än verklig påverkan.

Det är något anmärkningsvärt att rubriken ”involvering av yrkesaktörer” huvudsakligen handlar om kommunikation nedåt, och inte om själva framtagandet av programmet. Den professionsworkshop som förvaltningen anordnade involverade endast deltagare från äldreomsorgen, trots att strategiarbetet har ett brett anslag där frågor som rör den fysiska stadsmiljön tar stor plats. För att ambitionerna om en äldrevänlig stad ska kunna förverkligas måste arbetet med strategin inte bara förankras hos, utan också tas fram av den samlade kompetens som finns i staden.”

§ 9 Strategi för upphandling av larm/trygghetsskapande teknik till vård- och omsorgsboenden

Dnr 3.3-661/2017

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande avseende strategi för upphandling under 2017-2018 av larm/trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden.
2. Äldrenämnden föreslår att respektive stadsdelsnämnd ansvarar för upphandling av trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden.
3. Äldrenämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för beslut.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-21.

I budget för 2016 fick äldrenämnden i uppdrag att utreda och i samarbete med stadsdelsnämnder, Micasa och servicenämnden fastlägga en strategi för upphandling av trygghetslarm (trygghetsskapande teknik) i särskilt boende. En kartläggning som genomförts visade att några stadsdelsnämnder hade ett omedelbart behov av nya larm och upphandling påbörjades därför under våren 2017. För de stadsdelsnämnder som har möjlighet att avvakta föreslås en mer långsiktig lösning med funktionsupphandlingar. Detta innebär ett upphandlingsförfarande som identifierar en funktionalitet, trygghet, som bygger på integration av flera tekniska lösningar. Funktionaliteten specificeras utifrån brukarens behov och valmöjligheter samt verksamhetens krav på säkerhet och processtöd.

Strategin kräver en tät samverkan mellan stadsdelsförvaltningarna, som har verksamhetsansvaret, äldreförvaltningen som har ansvar

för strategisk verksamhetsutveckling och entreprenadavtal samt enheten för Digital förnyelse inom stadsledningskontoret som har ansvar för integrationen mot stadens system.

Det är angeläget att stadsdelsnämnder som har behov av upphandling avseende trygghetsskapande teknik i framtiden följer strategier och principer i enlighet med *Strategi för Stockholm som smart och uppkopplad stad* som beslutats av kommunfullmäktige (Utl.2017:72). Upphandlingen bör också kopplas till den modernisering av sociala system som just nu pågår i staden. Vidare föreslås att stadsdelsnämnderna själva ansvarar för upphandlingen men kan även i fortsättningen ge uppdraget till serviceförvaltningen.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M), (L) och med stöd av ersättaryttrande från C):

”I ärendet ”Strategi för upphandling av larm/trygghetsskapande teknik till vård- och omsorgsboenden” föreslår förvaltningen att respektive stadsdelsnämnd ansvarar för upphandling av trygghetsskapande teknik på vård- och omsorgsboenden. Detta möjliggör en snabb lösning för boenden där utbyte är omedelbart förestående och en strategisk och mer långsiktig lösning som en del av strategin för Stockholm som smart och uppkopplad stad för de boenden som har möjlighet att ha ett sådant förhållningssätt. Förvaltningen föreslår att staden ska genomföra en funktionsupphandling för trygghetsskapande teknik där funktionen ”trygghet” upphandlas som en tjänst istället för det som hittills varit vanligt, nämligen själva tekniken.

Vi delar äldreförvaltningens synpunkt att förslaget innebär att man sätter tekniken och dess upphandling i ett bredare sammanhang där verksamhets styrning utifrån brukarens behov och valmöjligheter står centralt. Vi ser positivt på detta. I sammanhanget vill vi särskilt framhålla vikten av att äldreförvaltningen håller redovisningen av hur de olika stadsdelarna löser upphandlingen i strama tyglar så att stora skillnader mellan stadsdelarna i detta avseende undviks. Vi förväntar oss likaså att förvaltningen regelbundet återkommer till nämnden med en redovisning av hur implementeringen av det nya upphandlingssättet utfallit.”

§ 10 Utseende av äldrenämndens dataskyddsbud enligt EU:s Dataskyddsförordning

Dnr 2.5.1-918/2017

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och förordnar det nuvarande personuppgiftsbud nämndsekreteraren Barbara Ahlmark även till nämndens dataskyddsbud i enlighet med dataskyddsförordningen som träder i kraft den 25 maj 2018.
2. Äldrenämnden uppdrar åt dataskyddsbudet Barbara Ahlmark att återkomma till nämnden med ett förslag till en ny instruktion för behandling av personuppgifter i äldrenämndens verksamheter som är utformad i enlighet med den nya dataskyddsförordningen och stadens nya tillämpningsregler.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-11-01.

EU:s nya dataskyddsförordning kommer att gälla som lag i Sverige från och med den 25 maj 2018 och ersätta PuL (personuppgiftslagen, 1998:204) efter viss komplettering med svenska nationella regler.

Dataskyddsförordningen innehåller stora förändringar och vissa helt nya bestämmelser. Den personuppgiftsansvariges ansvar och skyldigheter förtydligas och utökas och de registrerades rättigheter förstärks.

Inom Stockholms stad är varje nämnd personuppgiftsansvarig för de register och de behandlingar av personuppgifter som sker i respektive nämndverksamheter.

Förordningen ställer krav på att offentliga myndigheter och organisationer vars verksamhet involverar särskilt riskfylld behandling, som exempelvis regelbunden och systematisk övervakning av registrerade i stor skala eller omfattande behandling av känsliga personuppgifter ska utse ett dataskyddsbud. Den person som utses måste ha tillräcklig

kunskap om dataskydd och få det stöd och de befogenheter som krävs för att kunna utföra sitt uppdrag på ett effektivt och oberoende sätt.

Äldreförvaltningen föreslår att äldrenämnden förordnar personuppgiftsombudet och nämndsekreteraren Barbara Ahlmark som dataskyddsombud och anmäler detta till tillsynsmyndigheten Datainspektionen.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 11 Rapportering av ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) för kvartal 3 2017

Dnr 4.1-76/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar därmed sammanställning av stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda beslut för kvartal 3 år 2017 till kommunfullmäktige.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-30.

Sedan år 2006 är kommunerna enligt socialtjänstlagen skyldiga att kvartalsvis rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen som inte verkställts inom tre månader. Rapportering ska ske till tillsynsmyndigheten IVO samt kommunens revisorer. Socialnämnden ska lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige över de beslut som har rapporterats som ej verkställda.

I ärendet redovisas de ej verkställda beslut som de fjorton stadsdelsnämnderna har rapporterat till IVO, revisionskontoret och äldreförvaltningen avseende kvartal 3 år 2017. Vid periodens slut, den 30 september, fanns totalt 122 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten avser permanent särskilt boende där den enskilde har tackat nej till erbjudande om plats.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 12 Anmälan av kontorsyttrande om remiss av regeringens utredning (SOU 2017:47) "Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa"

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 110-1334-2017, för yttrande senast den 24 oktober 2017

Dnr 1.5-861/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan av förvaltningens kontorsutlåtande som svar på remissen "Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa - Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa" (SOU 2017:47) och lägger ärendet till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-10.

I augusti 2016 överlämnade "Kommission för jämlik hälsa" sitt första delbetänkande *Det handlar om jämlik hälsa – Utgångspunkter för Kommissionens vidare arbete* (SOU 2016:55). I januari 2017 överlämnades det andra delbetänkandet *För en god och jämlik hälsa – En utveckling av det folkhälsopolitiska ramverket* (SOU 2017:4). I slutbetänkandet som nu är remitterat ges en samlad bedömning av vilka steg som anses krävas för att ett långsiktigt och hållbart arbete för en god och jämlik hälsa ska kunna fortsätta.

Äldreförvaltningen anser att det är av stor vikt att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan aktörerna inom landsting och kommun för att upprätta bästa möjliga förutsättningar att arbeta för god och jämlik hälsa.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Sofia Modigh (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M), tjänstgörande ersättaren Johan Hjelm (L) anmäler ett

gemensamt särskilt uttalande med stöd av ersättaryttrande från Alfred Askeljung (C).

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (KD), (M), (L) och med stöd av ersättaryttrande från C):

”Som kommentar och komplement till förvaltningens förtjänstfulla kontorsutlåtande som svar på remissen ”Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa – Förslag för ett långsiktigt arbete för en god och jämlik hälsa” vill vi framhålla vikten av att det praktiska arbetet i betänkandets andemening framöver ska ta hänsyn till de speciella förutsättningar som personer med funktionsnedsättningar har i form av exempelvis sämre utgångsläge på arbetsmarknaden och i boendet samt sämre hälsa/multiproblematik.”

§ 13 Anmälan av rapporten från Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum "Idéburen äldreomsorg", 2017:1

Dnr 7.3-913/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lägger anmälan om rapporten till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-30.

På uppdrag av äldrenämnden har Stiftelsen Stockholms läns äldrecentrum tidigare genomfört en studie och kunskapsöversikt av den idéburna sektorn. Studien genomfördes under december 2015 – juni 2016 och resulterade i rapporten *Idéburen äldreomsorg i Stockholms stad – Omfattning, kvalitet och förutsättningar* som äldrenämnden tog del av vid sitt sammanträde den 20 september 2016, dnr 730-563/2016. Äldrecentrum har därefter gjort en uppföljning och ytterligare bearbetning av studien som nu redovisas i rapport *Idéburen äldreomsorg*.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

§ 14 Anmälan av ekonomisk månadsrapport för äldrenämnden för oktober 2017 med prognos för året

Dnr 1.2.2-465/2017

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner anmälan och lägger den till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-10-10.

Enligt anvisningar från stadsledningskontoret ska varje nämnd ta fram en månatlig ekonomirapport med årsprognos för att kunna följa ekonomins och verksamhetens utveckling.

Nämndens budget för år 2017 uppgår till 198,2 mnkr i kostnader och 29,9 mnkr i intäkter. Detta motsvarar en nettobudget om 168,3 mnkr. I samband med tertialrapport 2 begärdes en omslutningsminskning av budgeten då intäkter och kostnader prognostiserades minska med 6,1 mnkr.

Det ekonomiska läget ser fortsatt stabilt ut. Prognosen för året är 197,2 mnkr i kostnader och 29,9 mnkr i intäkter, vilket motsvarar ett netto om 167,3 mnkr. Detta innebär ett överskott om 1,0 mnkr.

Yrkanden

Ordföranden Torun Boucher (V) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare samt med stöd av ersättaryttranden från Erik Vallström (Fi) och Alfred Askeljung (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordföranden Torun Boucher (V) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

**§ 15 Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) sammanträde den 14 november
2017**

Föreligger protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråds (KPR)
sammanträde den 14 november 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

**§ 16 Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens råd
för funktionshinderfrågor sammanträde den 13
november 2017**

Föreligger protokoll från kommunstyrelsens råd för
funktionshinderfrågor från sammanträden den 13 november 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 17 Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från sammanträden den 9 november 2017

Föreligger protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden för funktionshinderfrågor från sammanträde den 9 november 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 18 Anmälan av postlistan för 1-31 oktober 2017

Föreligger äldreförvaltningens postlista för oktober 2017.

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden lägger anmälan till handlingarna.

§ 19 Övriga frågor

Ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) tar upp de nya avtalen med hemtjänstutförare som tecknats efter den nya upphandling och föreslår att en uppföljningsrapport om detta presenteras för nämnden.

Ordföranden Torun Boucher (V) svarar att nämnden får en sådan uppföljningsrapport nästa år.

Inga övriga frågor anmäls.

Vid protokollet

Barbara Ahlmark, nämndsekreterare